



Briuselis, 2024 m. gegužės 23 d.
(OR. en)

10142/24

ESPACE 52

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2024 m. gegužės 23 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9318/24

Dalykas: Europos konkurencingumo stiprinimas pasitelkiant kosmoso sektorių
– Tarybos išvados (patvirtintos 2024 m. gegužės 23 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl *Europos konkurencingumo stiprinimo pasitelkiant kosmoso sektorių*, kurias 2024 m. gegužės 23 d. įvykusiame 4026-ame posėdyje patvirtino Taryba.

Tarybos išvados dėl Europos konkurencingumo stiprinimo pasitelkiant kosmoso sektorių

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA:

- A. 1975 m. Konvenciją dėl Europos kosmoso agentūros įsteigimo;
- B. 2004 m. įsigaliojusį Europos bendrijos, kurios teises ir pareigas perėmė Europos Sąjunga, ir Europos kosmoso agentūros bendrąjį susitarimą, kurio 20-osios metinės minimos šiais metais;
- C. 2008 m. įsigaliojusį Europos kosmoso agentūros ir Europos Sąjungos susitarimą dėl saugumo ir keitimosi įslaptinta informacija;
- D. 2009 m. įsigaliojusią Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV);

I. Kosmoso sektoriaus indėlis į Europos konkurencingumą ir visuomenės uždavinių sprendimą

1. AKCENTUOJA kosmoso sektoriaus pertvarką visame pasaulyje, taip pat precedento neturintį kosmoso sektoriaus vaidmenį užtikrinant Europos klestėjimą, konkurencingumą, saugą, saugumą ir savarankišką sprendimų priėmimą; PAŽYMI Europos kosmoso sektoriaus stiprybę ir jo kompetenciją kosminių technologijų, kosmoso mokslo, mokslinių tyrimų, įgūdžių, paslaugų ir taikmenų srityse, taip pat jo stiprią ir diversifikuotą kosmoso industriją; PABRĖŽIA, kad Europos kosmoso programos yra svarbios politikai ir strateginiams veiksams, taip pat siekiant užtikrinti, kad Europa ir jos kosmoso industrija taptų atsparesnės ir konkurencingesnės; PRIMENA, kad šios programos ir toliau turėtų teikti naudą visoms Europos kosmoso agentūros (EKA) ir Europos Sąjungos (ES) valstybėms narėms ir kad turėtų būti suteikta įtrauki galimybė dalyvauti įvairiuose jų etapuose, laikantis atitinkamų jų taisyklių ir visapusiškai atsižvelgiant į jų institucinę aplinką ir veiklos sistemas;
2. PABRĖŽIA, kad kosmoso pajėgumams ES, EKA ir valstybių narių lygmenimis tenka itin svarbus vaidmuo nustatant, įgyvendinant ir stebint politiką ir strateginius veiksmus tarptautinio bendradarbiavimo, socialinės ir ekonominės naudos ir konkurencingesnės bei atsparesnės Europos tikslais, be kita ko, pasitelkiant (tačiau tuo neapsiribojant):
 - a. kosmoso technologijomis grindžiamas paslaugas, kurios sudaro sąlygas pramonei pirmauti technologinės plėtros srityje ir taip didinti Europos konkurencingumą įvairiuose sektoriuose;
 - b. unikalų kosmoso sektoriaus gebėjimą remti klimato srities veiksmus, aplinkos apsaugą ir žaliąją pertvarką, be kita ko, svariai prisidedant programos „Copernicus“ paslaugoms ir taikmenoms, kurios yra veiksnys, įgalinantis įgyvendinti Europos žaliąjį kursą, ir atsižvelgiant į spartinimo priemonę „Kosmosas – žaliajai atečiai“;

- c. paramą Europos įtakai ir lyderystei tarptautinėse su aplinka ir klimatu susijusiose derybose;
 - d. kosmoso duomenų ir kosmoso technologijomis grindžiamų paslaugų indėlį padedant, ypač pramonei, sumažinti savo aplinkosauginį pėdsaką vykdant išmetamųjų teršalų stebėseną ir valdant gamtos išteklius;
 - e. kosmoso, kaip veiksnio, įgalinančio išnaudoti visą skaitmeninės pertvarkos potencialą, didinti pasaulinį junglumą ir naikinti skaitmeninę atskirtį, taip suteikiant įmonėms galimybę mažinti sąnaudas ir didinti efektyvumą pasitelkiant kosmoso technologijomis grindžiamus skaitmeninius sprendimus, vaidmenį;
 - f. glaudesnę žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos integraciją, kad būtų galima pasinaudoti naujausiomis technologijomis siekiant suprasti dabartinį ir būsimą poveikį klimatui, be kita ko, užtikrinant skaidrumą krizių ir nelaimių atvejais, taip pat suteikiant naujų sprendimų šiems iššūkiams įveikti ir padedant apsaugoti gyvybes bei pragyvenimo šaltinius pasitelkiant kosmines sistemas;
 - g. mokslinių atradimų, prie kurių prisideda kosmoso sektorius, transformacinę galią, taip pat mokslo ir technologijų svarbą prisidedant prie žinių visuomenės plėtojimo;
3. PABRĖŽIA, kad kosmoso sektorius prisideda prie bendro Europos ekonomikos augimo ir klestėjimo ir kad Europos kosmoso sektorius turi didelį inovacinį ir komercinį potencialą, o privačiojo sektoriaus dalyvavimo lygis didėja, tačiau vis dar yra ribotas; todėl PALANKIAI VERTINA Europos naujojo kosmoso, įskaitant naujus kosmoso srities subjektus, taip pat tradicinio kosmoso sektoriaus tolesnio augimo ir diversifikacijos potencialą, nes kosminės sistemos, kosmoso taikmenos, paslaugos ir duomenys vis dažniau yra esminis daugiasektorės rinkos elementas, ir PABRĖŽIA naudą, jei Europa bus konkurencingos ir tvarios kosmoso veiklos plėtojimo uostas; taip pat AKCENTUOJA EKA, Europos Sąjungos, įskaitant Komisiją ir Europos Sąjungos kosmoso programos agentūrą, taip pat valstybių narių vaidmenį skatinant plėtoti stiprią Europos kosmoso ekosistemą;

4. PABRĖŽIA, kad neišnaudotas kosmoso sektoriaus potencialas skatinti Europos ekonomiką ir konkurencingumą, atsižvelgiant į nacionalines programas ir iniciatyvas, turėtų būti išnaudojamas atsižvelgiant į tai, kad sparčiai vyksta pasaulinė komercializacija ir didėja pasaulinė konkurencija kosmoso sektoriuje, ir AKCENTUOJA, kad dėl šios priežasties kosmoso technologijomis grindžiami sprendimai turi būti dar geriau integruojami į ne kosmoso srities sektorius ir *vice versa*;

II. Europos kosmoso sektoriaus konkurencingumo skatinimas

5. PABRĖŽIA, kad kintantys ne kosmoso srities sektorių ir komercinių rinkų naudotojų poreikiai yra viena iš pagrindinių Europos kosmoso sektoriaus varomųjų jėgų; AKCENTUOJA, kad reikia didinti kosmoso duomenų ir kosmoso technologijomis grindžiamų paslaugų įsisavinimą tarp naudotojų, toliau didinant galimų naudotojų įvairiuose sektoriuose informuotumą ir skatinant jų dialogą apie naudą, kurią praktiškai pritaikomi ir į naudotojus orientuoti kosmoso duomenys ir kosmoso technologijomis grindžiamos paslaugos gali suteikti siekiant didinti įvairių pramonės šakų konkurencingumą, ir kad reikia toliau plėtoti vis labiau prieinamus, panaudojamus ir praktiškai įgyvendinamus kosmoso duomenis, kurie yra svarbūs tiek nusistovėjusioms, tiek naujoms ir galimoms naudotojų grupėms, taip pat skatinti juos pritaikyti;
6. PABRĖŽIA, kad konkurencingas Europos kosmoso sektorius turi ir toliau užtikrinti viešąsias ir privačiąsias investicijas į kosmosą ir kosmoso pajėgumus, taip pat užtikrinti privačiojo sektoriaus pasirengimą, įskaitant techninius ir finansinius pajėgumus, prisiimti riziką; PALANKIAI VERTINA tai, kad aktyvesni paslaugų viešieji pirkimai skatina atsakomybės už misijų rengimą bei įgyvendinimą ir su tuo susijusių įgaliojimų perdavimą privačioms įmonėms, kai tikslinga;
7. ATKREIPIA DĖMESĮ į galimą pagrindiniams klientams skirtų viešųjų pirkimų sistemų ir paklausos telkimo naudą veiklos vykdytojams ir paslaugų bei taikmenų teikėjams ir PABRĖŽIA atvirą, sąžiningą ir skaidrią viešųjų pirkimų procesą, kuriais remiamas diversifikuotos ir novatoriškos Europos kosmoso industrijos plėtojimas, svarbą;

8. PRIPAŽĮSTA, jog siekiant, kad Europos kosmoso sektorius taptų konkurencingesnis, itin didelė svarba tenka rizikos prisiėmimui ir rizikos pasidalijimui, ir PABRĖŽIA, kad reikia laikytis specialiai pritaikyto požiūrio į riziką ir reikalavimus, kuris padėtų didinti veiksmingumą ir pelningumą tame sektoriuje;
9. AKCENTUOJA novatoriškas nacionalinio ir Europos lygmens schemas, pavyzdžiui, iniciatyvą CASSINI ir EKA investuotojų tinklą, kuriomis siekiama remti bendro finansavimo modelius, kartu dedant bendras pastangas didinti visų Europos subjektų, ypač startuolių ir mažųjų bei vidutinių įmonių, galimybes gauti finansavimą, be kita ko, skatinant turtu užtikrintą finansavimą, ir RAGINA privatųjį sektorių naudoti finansinį svertą investicijoms į Europos kosmoso industriją ir remti perversmines inovacijas, taip pat gerinti technologinę parengtį; PABRĖŽIA mažųjų ir vidutinių įmonių vaidmenį kosmoso srityje ir jų indėlį į Europos kosmoso sektoriaus inovacijas bei konkurencingumą ir PRIPAŽĮSTA, kad ilgalaikė Europos sėkmė priklauso nuo bet kurio dydžio įmonių inovacijų potencialo išnaudojimo visose EKA ir ES valstybėse narėse;
10. PRIPAŽĮSTA, kad kosmoso veiklos aplinkos stabilumas ir nuspėjamumas paskatins diegti daugiau privačiųjų investicijų; PAŽYMI, kad valdžios institucijos gali padėti plėtoti naujas veiklos galimybes kosmose;
11. PABRĖŽIA išlaidų kosmoso moksliniams tyrimams ir plėtrai svarbą bei didinamąjį poveikį ir teigiamą kosminių technologijų šalutinį poveikį Europos ekonomikai apskritai; PAŽYMI, kad reikia didinti kosmoso sektoriaus patrauklumą siekiant pritraukti ir išlaikyti specialistus ir kvalifikuotą darbo jėgą, remiantis įgūdžių kokybe ir specialistų kompetencija Europoje; PABRĖŽIA, kad reikia dėti daugiau kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo pastangų;

12. PRIPAŽĮSTA, kad reikia padėti sprendimus priimantiems asmenims ir įmonėms greičiau ir tiksliau tvarkyti kosmoso duomenis, kosmoso informaciją paverčiant praktiškai įgyvendinamomis įžvalgomis, ir PABRĖŽIA, jog svarbu, kad valdžios institucijos turėtų pakankamą prieigą prie būtinų duomenų ir pajėgumų, kad galėtų įgyvendinti politiką ir sudaryti sąlygas teikti su kosmosu susijusias paslaugas užtikrinant reikiamo lygio nepriklausomumą, patikimumą ir išlaidų veiksmingumą; be to, PAŽYMI, kad reikia veiksmingai valdyti ir saugoti kosmoso duomenis, remiantis įsipareigojimu užtikrinti duomenų saugumą;

III. Kosmoso sektorius – Europos pasaulinių veiksmų pagrindas

13. YRA ĮSITIKINUSI, kad EKA, ES ir jų atitinkamos valstybės narės turi stengtis, kai tinkama, konsultuodamosi su privačiuoju sektoriumi, nustatyti pažangias pasaulines taisykles ir geriausią praktiką kosmoso srityje, kad Europa galėtų daryti poveikį ir užimti tvirtą poziciją pasaulinio kosmoso valdymo klausimais, be kita ko, kuriant tvarią kosmoso aplinką; PRIPAŽĮSTA esminį standartų vaidmenį remiant politikos tikslus, susijusius su prekybos, inovacijų ir ekonomikos augimo palaikymo tikslais;
14. PABRĖŽIA, kad kosmoso sektorius, kuriam naudą teikia glaudus EKA, ES ir jų atitinkamų valstybių narių bendradarbiavimas, stiprina Europos ekonomikos padėtį pasaulinėje arenoje ir yra Europos strateginės autonomijos atviros ekonomikos sąlygomis pagrindas; TIKISI, kad Europos kosmoso sektoriui bus suteikiama vis daugiau galimybių rinkose visame pasaulyje, be kita ko, pasitelkiant intensyvesnį pasaulinį bendradarbiavimą ir patikimas partnerystes;

15. PABRĖŽIA veikiančių kosminių sistemų svarbą siekiant apsaugoti ir saugiai eksploatuoti ypatingos svarbos Europos ir nacionalinę infrastruktūrą, pavyzdžiui, energetikos sistemas ir elektros tinklus, įskaitant pasaulinę kosmoso meteorologinių reiškinių stebėseną ir prevencinių priemonių koordinavimą; PRIPAŽĮSTA, kad būtina skubiai didinti Europos autonomiją, kiek tai susiję su saugumu, sauga ir atsparumu kosmose ir jį pasitelkiant, ir AKCENTUOJA, kad svarbu toliau bendradarbiauti, atsižvelgiant į atitinkamas ES, EKA ir jų valstybių narių kompetencijas, siekiant tikslingai ir subalansuotai užtikrinti ypatingos svarbos technologijas, pajėgumus ir tiekimo grandines, taip pat apibrėžti aiškius prioritetus, taip stiprinant Europos konkurencingumą;
16. PABRĖŽIA, kad, remiantis ES ir EKA bendroju susitarimu ir glaudžiai konsultuojantis su visomis valstybėmis narėmis, svarbu stiprinti EKA ir ES strateginę partnerystę vykdant jų įvairių formų bendradarbiavimą, kad būtų skatinama plėtoti pasauliniu mastu konkurencingą Europos kosmoso ekonomiką labai sudėtingoje tarptautinėje rinkoje, be kita ko, siekiant pasinaudoti Kosmoso taryba, kad būtų pasiekti šie tikslai, ir siekiant stiprinti veiksmų koordinavimą plėtojant bendrą Europos kosmoso politiką.
-